

[Udenrigsministeren.]

sig for at undgå, at der mellem de militære styrker og den stedlige befolkning finder nogen som helst forbindelse sted, som de danske myndigheder måtte anse for uønskelig.

En revisionsbestemmelse i traktaten giver parterne adgang til at fremsætte forslag til ændringer i overenskomsten, når den har været i kraft i et rimeligt tidsrum; sådanne ændringer vil fra tid til anden kunne blive nødvendige eller ønskelige under hensyn til indvundne erfaringer eller ændrede NATO-planer.

I modsætning til den oprindelige aftale er den nye overenskomsts gyldighed begrænset, nemlig til samme tidsrum, for hvilket Danmark har tiltrådt Den nordatlantiske Traktat.

Jeg er naturligvis rede til, hvis det ønskes, at besvare spørgsmål i et udvalg, hvis der skulle være enkeltheder, som man udover det, jeg her har sagt, kunne ønske nærmere oplyst.

For mig er denne traktat et godt vidnesbyrd om frie demokratiske nationers evne til ved forhandling på lige fod at nå betydningsfulde resultater til gensidig tilfredshed og til støtte for fælles anstrengelser for at bevare frihed og selvstændighed. Jeg skal derfor med disse bemærkninger anbefale det høje landsting så hurtigt som muligt at vedtage forslag til rigsdagsbeslutning om godkendelse af den under 27. april 1951 undertegnede dansk-amerikanske overenskomst om Grønlands forsvar.

Da forsvarsministeren desværre er forhindret i at være tilstede, skal jeg, som den højtærede formand har bebudet det, på forsvarsministerens vegne tillade mig også at forelægge forslag til rigsdagsbeslutning om Danmarks tilslutning til udnævnelsen under den nordatlantiske Traktats organisation af en øverstkommanderende for forsvarsstyrker i Atlantområdet m. v., et forslag, der ganske naturligt forelægges samtidig med den tidligere omtalte overenskomst som et andet og betydningsfuldt led i Atlantpagten.

Dette forslag, som folketinget ligeledes har vedtaget, har sit udspring i de retningslinier for udbygningen af Atlantforsvaret, der blev vedtaget af det nordatlantiske råd i december måned i fjor, og som jeg lige har omtalt. På rådets møder i Bruxelles den 18. og 19. december i fjor blev man enig om, at en øverstkommanderende for Atlantområdet burde udnævnes snarest muligt efter udnævnelsen af den øverstkommanderende i

Europa, og Atlantmagternes forsvarsministre har nu, efter at der er opnået enighed om de beføjelser, der bør tillægges ham, givet deres tilslutning til, at den øverstkommanderende for Atlantområdet nu udnævnes.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, vil den øverstkommanderendes kommando omfatte det område, der nu henhører under planlægningsgruppen for det nordatlantiske ocean. Da blandt andet Grønland ligger indenfor dette område, er det en selvfølge, at Danmark må være medbestemmende med hensyn til udøvelsen af denne kommando. For Grønlands vedkommende er forholdet det, at forsvaret er henlagt under en dansk kommandant, der, som jeg nævnte det før, er stationeret deroppe; det er iøvrigt en almindelig regel, at i farvande, der hører til den atlantiske øverstkommanderendes område, men grænser op til en medlemsnations territorium, er den direkte kontrol henlagt til en officer fra det pågældende land. Danmarks indflydelse overfor den øverstkommanderende er sikret gennem de højere Atlantpagtorganer, i hvilke Danmark er repræsenteret, og hvor beslutninger kræver enstemmighed. Desuden vil Danmark kunne gøre sine synspunkter gældende gennem en forbindelsesofficer, der tænkes knyttet til den øverstkommanderendes stab. Denne stab vil blive sammensat af officerer fra de deltagende lande, herunder altså også Danmark, og når denne stab er etableret, vil planlægningsgruppen for det nordatlantiske ocean, der har sæde i Washington, kunne bortfalde.

De beføjelser, der tillægges den øverstkommanderende, svarer til de beføjelser, der er tillagt den øverstkommanderende i Europa, og som vil være det høje ting bekendt fra det forslag til rigsdagsbeslutning, der var til behandling her i tinget i januar måned i år vedrørende denne øverstkommanderende i Europa. Jeg skal derfor ikke gå nærmere ind på disse beføjelser, hvorom jeg iøvrigt kan henvise til bemærkningerne, men finder dog anledning til at understrege, at den øverstkommanderende i fredstid kun vil kunne fremkomme med henstillinger til de nationale myndigheder, og at det bliver disse myndigheders sag at afgøre, om de vil kunne følge disse henstillinger.

Det foreliggende forslag omhandler foruden spørgsmålet om tilslutning til udnævnelse af en øverstkommanderende for fælles forsvarsstyrker i Atlantområdet også spørgsmålet om, hvilke styrker der i krigs-